

Doplňujúce informácie k pripomienkam uvedeným v stanoviskách doručených k Oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti
„Areál Zdroje Zeme Horný Jatov – II. etapa“

Č.	Organizácia	Stanovisko č.	Dátum	Pripomienky	Stanovisko
1.	Združenie domových samospráv	—	13.04.2021	K predstavenému zámeru „Areál Zdroje Zeme Horný Jatov – II. etapa“ predkladáme nasledovné stanovisko:	-
			1	Podľa §17 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb. „(1) Každý je povinný, predovšetkým opatreniami priamo pri zdroji, prechádzať znečisťovaniu alebo poškodzovaniu životného prostredia a minimalizovať nepriaznivé dôsledky svojej činnosti na životné prostredie. (2) Každý, kto využíva územia alebo prírodné zdroje, projektuje, vykonáva alebo odstraňuje stavby, je povinný také činnosti vykonávať len po zhodnotení ich vplyvov na životné prostredie a zaťaženie územia, a to v rozsahu ustanovenom týmto zákonom a osobitnými predpismi. (3) Každý, kto hodlá zaviesť do výroby, obehu alebo spotreby technológie, výrobky a látky, alebo kto ich hodlá dovážať, je povinný zabezpečiť, aby spĺňali podmienky ochrany životného prostredia a aby v prípadoch ustanovených týmto zákonom a osobitnými predpismi boli posúdené z hľadiska ich možných vplyvov na životné prostredie.“	Uvedená technológia vychádza z hierarchie odpadového hospodárstva a zabezpečuje spracovanie odpadu recykláciou v rámci svojej činnosti, ak nie je možné alebo účelné zabezpečiť jeho prípravu na opätovné použitie; odpad takto nevyužitý ponúknuť na recykláciu inému, zhodnotením v rámci svojej činnosti, ak nie je možné alebo účelné zabezpečiť jeho recykláciu; odpad takto nevyužitý ponúknuť na zhodnotenie inému, v nadväznosti na uvedené kritérium v mnohých bodoch činnosť tvorí uzavretý cyklus tzv. vnútornej recyklácie odpadov.
				Žiadame navrhovateľa, aby zhodnotil vplyv predmetného zámeru a to z hľadiska nasledovných ustanovení osobitných zákonov:	-
			a)	Žiadame podrobne rozpracovať a vyhodnotiť v textovej aj grafickej časti dopravné napojenie, ako aj celkovú organizáciu dopravy v území súvisiacom s navrhovanou činnosťou v súlade s príslušnými normami STN a Technickými podmienkami TP 09/2008 , TP 10/2008. Žiadame vyhodnotiť dopravnú – kapacitné posúdenie v súlade s príslušnými normami STN a metodikami (STN 73 6102, STN 73 6101, Technické podmienky TP 10/2010 , Metodika dopravnokapacitného posudzovania vplyvov veľkých investičných projektov) pre existujúce križovatky ovplyvnené zvýšenou dopravou navrhovanej stavby a zohľadniť širšie vzťahy vychádzajúce z vývoja dopravnej situácie v dotknutom území, z jej súčasného stavu a aj z koncepčných materiálov mesta zaoberajúcich sa vývojom dopravy v budúcnosti (20 rokov od uvedenia stavby do prevádzky). Žiadame tak preukázať, že nie je potreba realizovať vynútené investície a zároveň, že nedochádza k nadmernému zaťaženiu územia v dôsledku dynamickej dopravy.	Dopravné riešenie je bližšie popísané v časti <i>Dopravná a iná infraštruktúra</i> na strane 24 Oznámenia o zmene činnosti.
			b)	Žiadame overiť výpočet potrebného počtu parkovacích miest v súlade s aktuálnym znením príslušnej normy STN 73 6110. Žiadame tak preukázať, že nie je potreba realizovať vynútené investície a zároveň, že nedochádza k nadmernému zaťaženiu územia v dôsledku statickej dopravy.	Navrhované riešenie statickej dopravy je dimenzované v zmysle príslušných noriem a pre reálne potreby investičného zámeru. Parkovacie miesta budú umiestnené hneď za vstupom do areálu. V blízkosti administratívnej budovy vznikne 18 parkovacích miest s

					kolmým státím. Z uvedeného počtu bude jedno parkovacie miesto vyčlenené pre osoby s ťažkým zdravotným postihnutím. Z výpočtu potrebného počtu parkovacích miest je potrebné vyčlenenie 7 dlhodobých stojísk pre zamestnancov a 2 krátkodobé stojiská pre návštevy. Pre potreby parkovania nákladnej dopravy v areáli bude vybudovaných 6 parkovacích miest s pozdĺžnym státím. Navrhované parkovacie státi bude sprístupnené priamo z areálových komunikácií.
			c)	Žiadame overiť obsluhu územia verejnou hromadnou dopravou; žiadame, aby príslušná zastávka hromadnej dopravy bola maximálne v 5-minútovej pešej dostupnosti a preukázať tak znížovanie zaťaženia územia dopravou vytvorením predpokladov na využívanie hromadnej dopravy.	Budovanie zastávok hromadnej dopravy je plne v kompetencií dopravných podnikov a príslušného obecného úradu. Z údajov v oznámení o zmene činnosti vyplýva, že rozsah navrhovanej činnosti a množstvá účastníkov nie je takého charakteru, aby si vyžadoval zmeny v existujúcej verejnej doprave.
			d)	Vyhodnotiť dostatočnosť opatrení v zmysle spracovaného dokumentu ochrany prírody podľa §3 ods.3 až ods.5 zákona OPK č.543/2002 Z.z.	Posúdenie navrhovanej činnosti a jej vplyv nielen na územný systém ekologickej stability je neoddeliteľnou súčasťou procesu EIA, pričom Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti vyhodnocuje a navrhuje aj opatrenia na zmiernenie jeho nepriaznivých vplyvov na jednotlivé zložky životného prostredia.
			e)	Žiadame vyhodnotiť súlad výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti s ochranou zelene v súlade s normou STN 83 7010 Ochrana prírody, STN 83 7015 Práca s pôdou, STN 83 7016 Rastliny a ich výsadba a STN 83 7017 Trávniky a ich zakladanie tak, aby sa preukázala ochrana krajinných zložiek v zmysle zákona OPK č.543/2002 Z.z.; preukázať ochranu existujúcej zelene, a to počas výstavby a aj prevádzky stavby	Predmetné technické normy budú pri realizácii dodržané.
			f)	Vizualizácia klimatických zmien na Slovensku v čiarovom kóde: vedci analyzovali dáta za roky 1908 až 2018 a výsledky spracovali do tohto grafu; každý pásik predstavuje jeden rok a jeho farba a intenzita udáva charakter tohto roka. Modrý znamená ochladenie a červený znamená oteplenie od dlhodobého priemeru; výraznosť farby zase naznačuje veľkosť tejto odchýlky. (viac info: https://showyourstripes.info/) Z odborného výskumu think-thanku OBC TransEuropa vyplynulo, že Na Slovensku bola priemerná ročná teplota v období od 2009 do 2018 o 2,51 stupňa Celzia vyššia ako v roku 1960. Z grafického znázornenia je vidno, že práve Slovensko je regiónom, ktoré sa v rámci Európy otepľuje najviac a teda je aj najviac postihnuté dôsledkami klimatickej krízy. Think-thank OBC TransEuropa vyvracia argument, že otepľovanie sa týka predovšetkým miest, nakoľko otepľovanie je rovnako rýchle v mestách ako na vidieku. Slovensko je typické svojimi lesmi; avšak ani ich existencia nedokáže kompenzovať klimatické zmeny. Zdá sa, že vplyv je presne opačný, že klimatické zmeny ohrozujú lesy oveľa viacej ako sme si doteraz pripúšťali a celospoločenské snahy o ochrany lesov majú ďalekosiahlejšie súvislosti ako sa	Informáciu berieme na vedomie.

				doteraz predpokladalo a pripúšťalo. Z uvedeného zároveň vyplýva, že aplikácia mitigačných a adaptačných opatrení je záležitosťou týkajúca sa skutočne všetkých a je potrebné, aby každý jeden zámer obsahoval výrazné adaptačné a mitigačné opatrenia. Je potrebné tak urobiť aj vo vzťahu záväzkov Slovenska zabezpečiť uhlíkovú neutralitu do roku 2050, čo je aktivita, s ktorou treba začať ihneď. Žiadame preto vyhodnotiť umiestnenie zámeru z hľadiska tepelnej mapy spracovanej satelitným snímkovaním (infračervené snímkovanie voľne k dispozícii zo satelitu LANDSAT-8: https://www.usgs.gov/centers/eros/science/usgs-eros-archive-landsat-archives-landsat-8-olioperational-land-imager-and?qt-science_center_objects=0#qt-science_center_objects) a porovnať s mapou vodných útvarov (https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/data/wise-wfd-spatial-1), mapami sucha (http://www.shmu.sk/sk/?page=2166) ako aj s mapami zrážok a teploty vzduchu (http://www.shmu.sk/sk/?page=1&id=klimat_mesacnemapy); na základe ich vyhodnotenia navrhnúť vhodné adaptačné a mitigačné opatrenia podľa strategického dokumentu Slovenskej republiky "Stratégie adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy" schválený uznesením vlády SR č. 148/2014 do nasledujúcich stupňov projektovej dokumentácie projektu.	
			g	Žiadame dôsledne rešpektovať a postupovať podľa Rámcovej smernice o vode č. 2000/60/ES; najmä vyhodnotiť vplyv na životné prostredie a jeho zložky podľa článku 4.7 Rámcovej smernice o vode, ktorá je transponovaná do národnej legislatívy a jej slovenská transpozícia je právne záväzná (http://www.minzp.sk/oblasti/voda/implementacia-smernic-eu/). Za týmto účelom žiadame vyhodnotiť primárne posúdenie vplyvov na vody príslušnými metodikami CIS pre aplikáciu Rámcovej smernice o vode č. 2000/60/ES (http://ec.europa.eu/environment/water/waterframework/facts_figures/guidance_docs_en.htm) a tak preukázať, že v dôsledku realizácie zámeru nemôže byť zhoršená kvalita vôd a vodných útvarov; rovnako žiadame preukázať, že realizáciou zámeru sa nenaruší prirodzená vodná bilancia ani prirodzené odtokové pomery v území.	Odporúčenie berieme na vedomie.
			h)	Dokumentáciu pre primárne posúdenie vplyvov na vody podľa §16a Vodného zákona v ďalšej projekčnej fáze žiadame spracovať metodikou (http://www.jaspersnetwork.org/plugins/servlet/documentRepository/downloadDocument?documentId=441).	V prípade, že príslušný orgán štátnej vodnej správy nariadi posudzovanie podľa §16a vodného zákona bude táto požiadavka splnená. Dokumentácia bude vypracovaná v zmysle legislatívy Slovenskej republiky.
			i)	Žiadame definovať najbližšiu existujúcu obytnú, event. inú zástavbu s dlhodobým pobytom osôb v okolí navrhovanej činnosti, vo väzbe na hlukové, rozptylové vplyvy, dendrologický posudok a svetotechnický posudok a vyhodnotiť vplyv jednotlivých emisií a imisií na tieto oblasti s dlhodobým pobytom osôb a preukázať, že nebudú vystavené nadmernému zaťaženiu. Žiadame Výškovo aj funkčne zosúladiť s okolitou najbližšou zástavbou.	Areál je situovaný v extraviláne mimo zastavaného územia. Najbližšia existujúca obytná zástavba s dlhodobým pobytom osôb je zo severovýchodnej strany, kde sa nachádzajú rodinné domy a minimálna vzdialenosť medzi rodinnými domami a prevádzkou je 420 m. Hluková štúdia bola spracovaná oprávnenou osobou, ďalšie posúdenia budú súčasťou PD.

			j)	Osobitne žiadame vyhodnotiť a analyzovať čistotu ovzdušia a vplyv zámeru na neho; v tejto súvislosti osobitne analyzovať vplyv pevných častíc PM 10, PM 2,5. Vplyv PM10 častíc na ľudské zdravie je pritom už dlhodobo považované za jedno z najpodstatnejších kritérií a parametrov emisných štúdií s vplyvom napríklad na alergické ochorenia, ktoré majú v súčasnosti stúpajúcu tendenciu. Okrem vyššej úmrtnosti zlá kvalita ovzdušia spôsobuje aj pokles našej schopnosti sústrediť sa, pracovať či častejšie absencie v práci a škole. Zvýšeným koncentráciám drobných prachových častíc PM2,5 je na Slovensku vystavená pätina obyvateľov, čo je omnoho viac ako 13-percentný priemer v Európe. Problém máme aj s prízemným ozónom. Výsledkom je minimálne 3800 predčasných úmrtí, strata produktivity a HDP. Zámer sa musí zaoberať zlepšením podmienok kvality ovzdušia.	Vyhodnotenie vplyvov na ovzdušie sa nachádza v časti IV. VPLYVY NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ZDRAVIE OBYVATEĽSTVA VRÁTANE KUMULATÍVNYCH A SYNERGICKÝCH v Oznámení o zmene činnosti. Vzhľadom na fakt, že zariadenie nebolo uvedené do prevádzky, a tým nedošlo ku preukázateľnému zhoršeniu kvality ovzdušia sa v tomto štádiu realizácie projektu nepokladá za neadekvátne prijímať opatrenia na zlepšenie kvality ovzdušia.
			k)	Žiadame overiť statiku stavby nezávislým oponentským posudkom a preukázať, že statika nie je v dôsledku podhodnotenia nebezpečná resp. v dôsledku nadmerného naddimenzovania príliš nezaťažuje územia a zložky životného prostredia.	Dokumentácia statiky bude vo všetkých stupňoch spracovaná oprávnenou odborne spôsobilou osobou v odbornosti Statika stavieb v podrobnosti vyžadujúcej v zmysle príslušných noriem, ktorá zodpovedá za jej správnosť a úplnosť vypracovania.
			l)	Žiadame variantné riešenie okrem nulového variantu ešte aspoň v dvoch alternatívnych variantoch, tak aby sa naplnil účel zákona podľa §2 písm. c zákona EIA č.24/2006 Z.z. „objasniť a porovnať výhody a nevýhody návrhu strategického dokumentu a navrhovanej činnosti vrátane ich variantov a to aj v porovnaní s nulovým variantom“.	Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti sa v zmysle platnej legislatívy vypracováva v jednom Variante.
			m)	Vyhodnotiť zámer vo vzťahu s geológiou a hydrogeológiou v dotknutom území. Požadujeme spracovať aktuálny geologický a hydrogeologický prieskum a spracovaním analýzy reálnych vplyvov a uvedené zistenia použiť ako podklad pre spracovanie analýzy vplyvov navrhovaného posudzovaného zámeru v oblasti geológie a hydrogeológie.	Požiadavku na vypracovanie aktuálneho geologického a hydrogeologického v dotknutom území považujeme v tejto fáze za nehospodárnu, nakoľko rýchlosť geologických procesov, ktoré sa podieľali na vzniku súčasnej geologickej stavby nedáva predpoklad pre výrazné zmeny v geologickej stavbe oproti stavu, ktorý je opísaný v kapitole III. Ods. 6 „ Základné informácie o súčasnom stave ŽP dotknutého územia vrátane zdravia ľudí“.
			n)	Žiadame doložiť hydraulický výpočet prietokových množstiev ORL, dažďovej a odpadovej kanalizácie a ostatných vodných stavieb a tak preukázať, že nedôjde k preťaženiu kanalizačnej siete a teda k zvýšeniu rizika záplav ako aj to, že kanalizácia bude účinná a spĺňať parametre podľa zákona o kanalizáciách č.442/2002 Z.z.	Podrobné rozpracovanie prietokových množstiev je uvedené v kapitole 2. OPIS TECHNICKÉHO A TECHNOLOGICKÉHO RIEŠENIA POŽIADAVIEK NA VSTUPY – Údaje o výstupoch, na strane 10 Oznámenia o zmene činnosti. Množstvá sú vypočítané podľa Vyhlášky MŽP SR č. 684/2006 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách na návrh, projektovú dokumentáciu a výstavbu verejných vodovodov a verejných kanalizácií.
			o)	Požadujeme skontrolovať hydraulický výpočet prietokových množstiev vodných stavieb majúci charakter dynamického výpočtu konštrukcie vodných stavieb, ktorý má vplyv napr. na určenie správneho profilu vodných stavieb (nielen veľkosť, ale aj tvar napríklad potrubí), pričom vypočítava priebeh prietoku vôd vo vodných stavbách počas relevantného času. Z environmentálneho hľadiska	Informácie týkajúce sa spotreby vody sú bližšie popísané na strane 22 Oznámenia o zmene činnosti. Podrobné rozpracovanie prietokových množstiev je uvedené v kapitole 2. OPIS TECHNICKÉHO A TECHNOLOGICKÉHO RIEŠENIA POŽIADAVIEK NA VSTUPY – Údaje o výstupoch, na strane 26

				má tento výpočet vplyv na nasledovné: • preukázanie, že stavba je správnym spôsobom pripojená a zásobovaná vodou • preukázanie, že stavba je napojená na funkčnú a ekologickú kanalizáciu splaškových vôd • zabezpečenie plynulého odtoku dažďových vôd v čase a prevencia náporových či povodňových vln s prípadným použitím vhodného technického riešenia tzv. odtokových brzd • zabezpečenie primeranej hydraulickej sily v ORL a tak overenie jej účinnosti v celom priebehu času • prípadné prehodnotenie veľkosti vodných stavieb (napr. veľkosť potrubia a retenčnej nádrže), kde sa dá dosiahnuť ich objemové zníženie a tak aj menší nápor na záber pôdy či menšie nároky na vstupoch do výroby týchto vodných stavieb. Tieto výpočty majú byť súčasťou DSP podľa §45 ods.2 písm.c Stavebného zákona.	Oznámenia o zmene činnosti.
			p)	Požadujeme výpočet energetickej efektivity v zmysle vyhlášok č.35/2020 Z.z., č.324/2016 Z.z. a 364/2012 Z.z., ktorým sa vykonávajú zákony o energetickej hospodárnosti a certifikácii budov č.318/2019 Z.z., 300/2012 Z.z. a č.555/2005 Z.z. Súčasťou DSP majú byť nasledovné výpočty ako súčasť projektového energetického hodnotenia podľa §45 ods.2 písm.c Stavebného zákona: • tepelnotechnický návrh a posúdenie stavebných konštrukcií budovy (základné údaje, posúdenie tepelnotechnických vlastností a hodnotenie podľa EN STN) • energetické posúdenie technického systému budovy a stanovenie potreby tepla a energie pre jednotlivé odberné miesta a energetické nosiče • posúdenie globálneho ukazovateľa výpočtom potreby dodanej energie, primárnej energie a emisií CO₂. • minimálnych tepelnoizolačných vlastností výpočtom (max. hodnota U) • určenie minimálnej teploty vnútorného povrchu • vypočítanie priemernej výmeny vzduchu Tieto výpočty majú byť súčasťou DSP ako projektové energetické hodnotenie podľa §45 ods.2 písm. c Stavebného zákona.	V súlade s §45 ods.2 písm. c stavebného zákona budú tieto výpočty súčasťou DSP, ktorá bude súčasťou žiadosti o stavebné povolenie. Vzhľadom na povoľovací proces posudzovanie vplyv na životné prostredie táto dokumentácia je v štádiu prípravy.
			q)	Žiadame overiť návrh činnosti s územným plánom za predpokladu maximálnych intenzít predpokladaných činností aj v okolitom území. V tomto duchu následne preveriť aj všetky predchádzajúce body nášho vyjadrenia. Pri posudzovaní hodnotení súladu s územným plánom je dôležité zohľadňovať nielen stanovené regulatívy, ktoré sa týkajú technických riešení, ale rovnako aj ďalšie atribúty sociálnej a občianskej vybavenosti a charakteru územia a navrhovaného zámeru a to z hľadiska kumulácie a súbežného pôsobenia. Žiadame tak preukázať, že nedôjde k nadmernému zaťaženiu územia v rozpore s územným plánom.	Zámer je plne v súlade s územným plánom obce Trnovec nad Váhom. Areál je na mieste pôvodného brownfieldu mimo zastavaného územia obce a preto nedochádza k priamemu ovplyvneniu a zaťaženiu zastavaného územia.
			r)	Žiadame preukázať spôsob plnenia povinností vyplývajúce zo zákona o odpadoch č.79/2015 Z.z. a uviesť navrhované opatrenia Programu odpadového	Plnenie povinností bude dôsledne dodržiavané, nakoľko sa jedná o povinnosť vyplývajúcu z osobitného predpisu. Odkaz na dokument

				hospodárstva SR (https://www.enviroportal.sk/podnikatel/odpad/povinnosti-podnikatela). Žiadame zapracovať záväzné opatrenia Programu odpadového hospodárstva SR (http://www.minzp.sk/files/sekciaenviromentalneho-hodnotenia-riadenia/odpady-a-obaly/registre-a-zoznamy/poh-sr-2016-2020_vestnik.pdf) do zámeru a v ňom navrhovaných opatrení a preukázať tak plnenie záväzných zákonných povinností na úseku odpadového hospodárstva.	je v čase hodnotenia zámeru (2021) neaktuálny (POH 2016-2020) a preto požiadavka vo vzťahu k zámeru je irelevantná.
			s)	Žiadame preukázať dôsledne ochranu poľnohospodárskej pôdy v zmysle zákona o ochrane poľnohospodárskej pôdy č.220/2004 Z.z. Žiadame overiť bonitu zaberaných poľnohospodárskych pôd a predložiť odôvodnenie nevyhnutnosti takéhoto záberu. Žiadame overiť, že predložený zámer nie je situovaný na ornej pôde najvyššej kvality príslušného katastrálneho územia.	Parcely, na ktorých je navrhnutá predmetná činnosť, sú navrhované na ploche pôvodného areálu – brownfieldu. Z uvedeného vyplýva, že realizáciou navrhovanej činnosti nedôjde k záberu poľnohospodárskej pôdy.
			t)	Priemerný Slovák potrebuje pre svoj život 536 metrov štvorcových zemského povrchu; priemerný Brit 430, Fín až 2 459 metrov štvorcových (Eurostat za rok 2015, Land footprint, údaje nezahŕňajú poľnohospodárstvo). Človek postupne premieňa povrch, prispôsobuje ho svojim potrebám. Inštitút Alternatives Economiques s využitím údajov Eurostatu vypočítal, že rozloha týchto umelých, človekom pretvorených oblastí, v rokoch 2009-2015 narástla v každej krajine Európskej únie – napriek hospodárskej kríze a v mnohých prípadoch (Grécko, Maďarsko, Estónsko) aj napriek poklesu obyvateľov. Štatistika zahŕňa len človekom významne pretvorené oblasti, ako mestá, komunikácie, športoviská či zalievané záhrady. Človek však využíva aj ďalšie oblasti pre získavanie zdrojov: na poľnohospodársku výrobu, priemysel a pod. Na Slovensku bol tento nárast druhý najväčší v EÚ – rozloha človekom pretvorených oblastí sa medzi 2009 – 2014 zvýšila o 14,9 percenta. Je možné preto dôvodne sa domnievať o neplnení povinnosti podľa §11 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb. nezaťažovať územie nad únosnú mieru. Žiadame preto preukázať na úrovni obce/mesta, okresu, regiónu a štátu, že nie je možné projekt zrealizovať bez ďalšieho záberu prírodných plôch napríklad revitalizáciou a obnovou nevyužívaných priemyselných areálov, brownfieldov a podobne.	Navrhovateľ požiadavke v plnom rozsahu vyhovuje a revitalizuje práve nevyužívaný priemyselný areál, brownfield.
				Podľa §29 ods.3 zákona EIA č.24/2006 Z.z. „Ak sa rozhoduje o tom, či sa navrhovaná činnosť alebo jej zmena bude posudzovať podľa tohto zákona, primerane sa použijú kritériá pre zisťovacie konanie uvedené v prílohe č. 10, pričom príslušný orgán prihliada aj na stanoviská podľa § 23 ods 4.“ Ak sa nepreukáže súlad zámeru s environmentálnymi záujmami podľa osobitných zákonov v rozsahu ako sme uviedli v bode a) až p) v tejto časti nášho stanoviska, požadujeme, aby sa rozhodlo o posudzovaní navrhovaného zámeru „ Areál Zdroje Zeme Horný Jatov – II. etapa “ prostredníctvom správy o hodnotení, verejného prerokovania, odborného posúdenia so spracovaním záverečného stanoviska, ktoré navrhovaný zámer komplexne posúdi a prípadne navrhne kompenzačné opatrenia; v takomto prípade žiadame v rozsahu hodnotenia uviesť aj povinnosť vyhodnotiť body a) až r) tejto časti nášho vyjadrenia a súčasne naše požiadavky uvedené v časti 2) a v časti 3) tohto vyjadrenia uviesť	Vyhotovenie rozhodnutia ako aj splnenie formálnej a obsahovej stránky rozhodnutia je v kompetencii vecne príslušného správneho orgánu, z uvedeného dôvodu navrhovateľ nevie zabezpečiť splnenie tejto požiadavky.

				v záväzných podmienkach záverečného stanoviska.	
				V prípade, že príslušný orgán vydá rozhodnutie zo zisťovacieho konania o ďalšom neposudzovaní vplyvov zámeru „Areál Zdroje Zeme Horný Jatov – II. etapa“ na životné prostredie podľa zákona EIA, žiadame zapracovanie podmienok uvedených v časti 2) a v časti 3) tohto stanoviska do záväzných podmienok rozhodnutia podľa §29 ods.13 zákona EIA a zároveň ich vyhodnotiť v odôvodnení rozhodnutia podľa §20a písm.a zákona EIA.	Vyhotovenie rozhodnutia ako aj splnenie formálnej a obsahovej stránky rozhodnutia je v kompetencii vecne príslušného správneho orgánu, z uvedeného dôvodu navrhovateľ nevie zabezpečiť splnenie tejto požiadavky.
			2	Podľa §18 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb.: „Každý, kto svojou činnosťou znečisťuje alebo poškodzuje životné prostredie alebo kto využíva prírodné zdroje, je povinný na vlastné náklady zabezpečovať sledovanie tohto pôsobenia a poznať jeho možné dôsledky.“; podľa §27 ods.1 zákona o životnom prostredí: „Každý, kto poškodzovaním životného prostredia alebo iným protiprávnym konaním spôsobil ekologickú ujmu, je povinný obnoviť prirodzené funkcie narušeného ekosystému alebo jeho časti. Ak to nie je možné alebo z vážnych dôvodov účelné, je povinný ekologickú ujmu nahradiť iným spôsobom (náhradné plnenie); ak to nie je možné, je povinný nahradiť túto ujmu v peniazoch. Súbeh týchto náhrad sa nevylučuje. Spôsob výpočtu ekologickej ujmy a ďalšie podrobnosti ustanoví osobitný predpis.“. Podľa §8 zákona o životnom prostredí „Ochrana životného prostredia zahŕňa činnosti, ktorými sa predchádza znečisťovaniu alebo poškodzovaniu životného prostredia alebo sa toto znečisťovanie alebo poškodzovanie obmedzuje a odstraňuje. Zahŕňa ochranu jeho jednotlivých zložiek, alebo konkrétnych ekosystémov a ich vzájomných väzieb, ale aj ochranu životného prostredia ako celku.“ Podľa §10 zákona o životnom prostredí „Ekologická ujma je strata alebo oslabenie prirodzených funkcií ekosystémov vznikajúca poškodením ich zložiek alebo narušením vnútorných väzieb a procesov v dôsledku ľudskej činnosti.“	Uvedené skutočnosti sú navrhovateľovi známe a činnosti v predloženom zámere rešpektujú legislatívny rámec v rámci ochrany životného prostredia
				Žiadame, aby navrhovateľ obnovil prirodzenú biodiverzitu dotknutého územia, čo najviac obnovil prirodzené funkcie narušeného ekosystému, čo najviac ochránil životné prostredie a kompenzoval tak ekologickú ujmu v dôsledku navrhovaného zámeru nasledovnými opatreniami:	Odporúčenie berieme na vedomie..
			i)	Navrhnuť opatrenia zlepšujúce kvalitu ovzdušia a znižujúce koncentráciu pevných častíc PM10, PM2,5 ako aj koncentráciu benzénu, NO2 a CO; v tomto smere počas prevádzky vykonávať efektívne monitorovanie a v navrhnutých opatreniach robiť korekcie na základe aktuálnych výsledkov monitoringu ovzdušia. Žiadame konkretizovať tieto zlepšujúce opatrenia.	Vyhodnotenie vplyvov na ovzdušie sa nachádza v časti IV. VPLYVY NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ZDRAVIE OBYVATEĽSTVA VRÁTANE KUMULATÍVNYCH A SYNERGICKÝCH v Oznámení o zmene činnosti. Vzhľadom na fakt, že zariadenie nebolo uvedené do prevádzky, a tým nedošlo ku preukázateľnému zhoršeniu kvality ovzdušia sa v tomto štádiu realizácie projektu nepokladá za neadekvátne prijímať opatrenia na zlepšenie kvality ovzdušia.
			ii)	Žiadame používať v maximálnej možnej miere materiály zo zhodnocovaných odpadov; žiadame uviesť aké recykláty a ako sa v zámere použijú. Požadujeme používanie recyklátov najmenej v rozsahu stavebných inertných odpadov do základov a terénnych úprav stavby; zmesy recyklátov živých materiálov	Odporúčenie berieme na vedomie.

				zmiešaných s recyklovanými plastami; plastové recykláty napr. na retenčnú dlažbu alebo tepelnú či zvukovú izoláciu.	
			iii)	Žiadame, aby parkovacie miesta boli riešené formou podzemných garáží pod objektami stavieb a povrch územia upravený ako lokálny parčík, maximálne pripúšťame využitie striech parkovacích domov ako zatravnovaných ihrísk či outdoorových cvičísk. V prípade nevyhnutnosti povrchovým státím ako aj na ploché strechy a iné spevnené vodorovné plochy požadujeme použitie drenážnej dlažby, ktoré zabezpečia minimálne 80% podiel priesakovej plochy preukázateľne zadržania minimálne 8 l vody/m ² po dobu prvých 15 min. dažďa a znížia tepelné napätie v danom území (www.samospravaydomov.org/files/retencna_dlazba.pdf).	Vzhľadom na potreby statickej dopravy navrhovaného areálu bude realizované vybudovanie parkovacích miest, ktoré budú umiestnené hneď za vstupom do areálu. V blízkosti administratívnej budovy vznikne 18 parkovacích miest s kolmým státím. Z uvedeného počtu bude jedno parkovacie miesto vyčlenené pre osoby s ťažkým zdravotným postihnutím. Z výpočtu potrebného počtu parkovacích miest je potrebné vyčlenenie 7 dlhodobých stojísk pre zamestnancov a 2 krátkodobé stojiská pre návštevy. Pre potreby parkovania nákladnej dopravy v areáli bude vybudovaných 6 parkovacích miest s pozdĺžnym státím. Navrhované parkovacie státi budú sprístupnené priamo z areálových komunikácií.
			iv)	Na všetkých parkovacích plochách na teréne realizovať výsadbu vzrastlých drevín s veľkou korunou v počte 1 ks dreviny na každé 4 povrchové parkovacie státi.	Odporúčenie berieme na vedomie.
			v)	Projektant projektovú dokumentáciu pre územné a stavebné povolenie spracuje tak, aby spĺňala metodiku Európskej komisie PRÍRUČKA NA PODPORU VÝBERU, PROJEKTOVANIA A REALIZOVANIA RETENČNÝCH OPATRENÍ PRE PRÍRODNÉ VODY V EURÓPE (http://nwrn.eu/guide-sk/files/assets/basichtml/index.html#2). Nakladanie s vodami, zabezpečenie správneho vodného režimu ako aj vysporiadanie a s klimatickými zmenami je komplexná a systematická činnosť; v zmysle §3 ods. 4 až 5 zákona OPK č.543/2002 Z.z. sú právnické osoby povinné zapracovávať opatrenia v oblasti životného prostredia už do projektovej dokumentácie. Spôsob ako sa daná problematika vyrieši je na rozhodnuté navrhovateľa, musí však spĺňať isté kvalitatívne aj technické parametre, viac k tejto téme napr.: http://www.uzemneplany.sk/zakon/nakladanie-s-vodami-z-povrchoveho-odtoku-v-mestach . Vo všeobecnosti požadujeme realizáciu tzv. dažďových záhrad.	Odporúčenie berieme na vedomie.
			vi)	Požadujeme, aby sa zámer prispôbil okolitej vegetácii a environmentálnej diverzite; a to najmä vhodnými vegetačnými úpravami nezastavaných plôch, správnym nakladaním s vodami na základe výpočtov podľa Vodného zákona, realizáciou zelenej infraštruktúry podľa §48 zákona OPK č.543/2002 Z.z. Táto zelená infraštruktúra by mala mať formu lokálneho parčíka, ktorý bude vhodne začlenený do okolitého územia a podľa prevádzkových možností voľne prístupný zo všetkých smerov; okrem environmentálnych funkcií bude plniť aj účel pre oddych zamestnancov a návštevníkov areálu; súčasťou parčíka je aj líniová obvodová izolačná zeleň. Z hľadiska stavebného zákona sa jedná o stavebný objekt sadových a parkových úprav, ktorý vhodne začleňuje zámer do biodiverzity okolitého územia. Sadové a parkové úpravy realizovať minimálne v	Odporúčenie berieme na vedomie.

				rozsahu podľa príručky Štandardy minimálnej vybavenosti obcí (https://www.mindop.sk/ministerstvo-1/vystavba-5/uzemne-planovanie/metodicke-usmerneniaoznamenia-stanoviska-pokyny/standarty-minimalnej-vybavenosti-obci-pdf-1-95-mb) a podľa tejto metodiky spracovať dokumentáciu pre územné aj stavebné konanie.	
			vii)	Na horizontálne plochy (najmä strechy) žiadame aplikáciu zelených strešných krytín, ktoré plnia funkciu extenzívnej vegetačnej strechy	Prípadná realizácia zelenej strechy je zo statického hľadiska nerealizovateľná (v prevažnej väčšine sa jedná o ľahké skeletové haly, opláštené a zavetrené, tieto konštrukcie nie sú primárne navrhované na vyššie nosnosti strešnej konštrukcie ako zaťaženie snehom) a z hľadiska hygienických požiadaviek nevhodná. Pri návrhu projektu sa kladie dôraz najmä na funkčnú stránku navrhovanej zelene a primeranosť z hľadiska realizačných i prevádzkových nákladov.
			viii)	Na vertikálne plochy (napr. steny) žiadame aplikáciu zelených stien (napr. brečtany vhodné na takúto aplikáciu) za účelom lepšieho zasadenia stavby do biodiverzity prostredia.	Prípadná realizácia zelených stien je zo statického hľadiska nerealizovateľná (v prevažnej väčšine sa jedná o ľahké skeletové haly, opláštené a zavetrené, tieto konštrukcie nie sú primárne navrhované na vyššie nosnosti strešnej konštrukcie ako zaťaženie snehom) a z hľadiska hygienických požiadaviek nevhodná. Pri návrhu projektu sa kladie dôraz najmä na funkčnú stránku navrhovanej zelene a primeranosť z hľadiska realizačných i prevádzkových nákladov.
			ix)	Na povrchy cestných komunikácií požadujeme použitie vodopriepustných asfaltov a betónov s prímiesov recyklovaných plastov.	Vhodné materiály na výstavbu cestných komunikácií navrhne autorizovaný stavebný inžinier na základe predpokladaného zaťaženia a bude súčasťou PD.
			x)	Žiadame vyriešiť a zabezpečiť separovaný zber odpadu; v dostatočnom množstve zabezpečiť umiestnenie zberných nádob osobitne pre zber: komunálneho zmesového odpadu označeného čiernou farbou, kovov označeného červenou farbou, papiera označeného modrou farbou, skla označeného zelenou farbou, plastov označeného žltou farbou a bio-odpadu označeného hnedého farbou Preukázať prijatie opatrení garantujúcich zlepšenie reálnej recyklácie smerujúcej k „zero waste“ konceptu; tieto opatrenia žiadame špecifikovať a počas prevádzky monitorovať a zlepšovať.	Navrhovateľ bude pri svojej činnosti dodržiavať ustanovenia zákona č.79/2015 Z.z. o odpadoch v z.n.p, vzhľadom k tomu, že navrhovateľ je právnickou osobou, farebný vizuál nádob na odpad je plne v kompetencii navrhovateľa a neriadi sa systémom triedenia platného pre fyzické osoby – občanov a definovaného vo VZN obce. Celý zámer navrhovanej technológie je postavený na princípe „zero waste“, preto uvedenú požiadavku považujeme za neopodstatnenú.
			xi)	Žiadame vypracovať projekt dekonštrukcie projektu po jeho dožití a preukázať možnosť zhodnotenie a recyklácie jeho jednotlivých súčastí.	Navrhovateľ neuvažuje ukončenie novonavrhovanej prevádzky v dlhodobom výhľade. Projekt deštrukcie resp. dokumentácia pre odstránenie stavby vypracúva autorizovaný stavebný inžinier na základe vstupných informácií a po zhodnotení okamžitého stavu predmetnej stavby, ktorá sa ide odstraňovať (napr. stav poškodenia, rozsah). Autorizovaný stavebný inžinier nevie v tomto štádiu vypracovať projekt pre odstránenie stavby, nakoľko stavba v

					súčasnosti ani neexistuje a nie je ani známy rozsah ktorý bude finálne povolený. V prípade vynútenej dekonštrukcie sa navrhovateľ bude riadiť §88 stavebného zákona (odstraňovanie stavieb) a schválenou dokumentáciou na odstránenie stavby.
				Podmienky uvedené v bodoch i) až xi) v tejto časti nášho vyjadrenia žiadame uviesť v rozhodnutí ako záväzné podmienky záverečného stanoviska resp. rozhodnutia zo zisťovacieho konania ako preventívne a kompenzačné opatrenia.	Požiadavka je v kompetencii príslušného orgánu štátnej správy, ktorý predmetné zisťovacie konanie zastrešuje a ktorý vydáva rozhodnutie zo zisťovacieho konania.
			3	Podľa čl.55 ods.1 Ústavy SR „Hospodárstvo Slovenskej republiky sa zakladá na princípoch sociálne a ekologicky orientovanej trhovej ekonomiky.“; čo je jedna z definícií trvalo udržateľného rozvoja: súčasný ekonomický rast súbežne s rastom sociálnych a ekologických aspektov podnikania. Podľa §6 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb. „Trvalo udržateľný rozvoj spoločnosti je taký rozvoj, ktorý súčasným i budúcim generáciám zachováva možnosť uspokojovať ich základné životné potreby a pritom neznižuje rozmanitosť prírody a zachováva prirodzené funkcie ekosystémov.“ Trvalo udržateľný rozvoj podľa čl.1 zákona č.43/2006 Z.z. (Aarhuský dohovor) je „život každého človeka, príslušníka tejto i budúcich generácií, v životnom prostredí, ktoré je primerané pre zachovanie zdravia a dosiahnutie blahobytu.“.	Z prehľadu rozhodovacej činnosti súdneho dvora, najvyššieho súdu, resp. ústavného súdu je zrejmé, že najvyššie súdne inštancie plne rešpektujú práva členov verejnosti zúčastniť sa na rozhodovacích procesoch v záležitostiach životného prostredia. Dôraz pritom kladú na to, aby táto ich účasť bola (i) včasná – keď sú všetky možnosti otvorené, (ii) efektívna – aby mali možnosť ovplyvňovať výsledok konania a potom ďalej napadnúť rozhodnutia orgánov verejnej moci na nadriadenom správnom orgáne a súde a (iii) nebola samoúčelná – keď sú iba formálne realizované práva, pričom zo všetkých okolností je zrejmé, že náprava alebo zlepšenie životného prostredia nemôže byť dosiahnutá.
				Podľa §1 Stavebného zákona „(1) Územným plánovaním sa sústavne a komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia, určujú sa jeho zásady, navrhuje sa vecná a časová koordinácia činností ovplyvňujúcich životné prostredie, ekologickú stabilitu, kultúrno-historické hodnoty územia, územný rozvoj a tvorbu krajiny v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja. (2) Územné plánovanie vytvára predpoklady pre trvalý súlad všetkých činností v území s osobitným zreteľom na starostlivosť o životné prostredie, dosiahnutie ekologickej rovnováhy a zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja, na šetrné využívanie prírodných zdrojov a na zachovanie prírodných, civilizačných a kultúrnych hodnôt.“ Územné rozhodnutie je završením procesu územného plánovania, kedy sa vydáva individuálny správny akt, ktorý umiestňuje daný projekt do územia; v zmysle citovaného ustanovenia zákona to musí byť v súlade s princípom trvalo udržateľného rozvoja.	
				Keďže predmetom daného konania je umožnenie ekonomického rastu; musí byť súbežne sprevádzané nielen kompenzáciou a prevenciou (viď časť 2) tohto vyjadrenia) ale aj ekologický rast resp. environmentálny zisk; t.j. vplyvy na životné prostredie musia nielen environmentálnu ujmu kompenzovať, ale urobiť aj niečo navyše, poskytnúť environmentálnu pridanú hodnotu projektu. Z takýchto opatrení požadujeme realizáciu nasledovných opatrení:	
			xii)	Navrhovateľ vysadí v obci Horný Jatov 75ks vzrastlých drevín a to na verejných priestranstvách v obývaných častiach mesta po dohode s orgánom ochrany prírody v zmysle Dokumentu starostlivosti o dreviny.	Požiadavka je vykonateľná len na základe požiadavky a súhlasov dotknutých majiteľov pozemkov, nakoľko sa jedná o organizmus s následnou ontogenezou a nie len o umiestnenie hmotnej veci bez

					následnej starostlivosti. Majiteľ pozemku sa musí zaviazat' k starostlivosti po celú dobu ontogenézy.
			xiii)	Žiadame, aby súčasťou stavby a architektonického stvárnenie verejných priestorov v podobe fasády,, exteriérov a spoločných interiérových prvkov bolo aj nehnuteľné umelecké dielo neoddeliteľné od samotnej stavby (socha, plastika, reliéf, fontána a pod.). Týmto sa dosiahne budovanie sociálneho, kultúrneho a ekonomického kapitálu nielen pre danú lokalitu a mesto, ale hlavne zhodnotenie investície ekonomicky aj marketingovo.	Odporučenie berieme na vedomie.
			xiv)	Vytvoriť podmienky pre kompostovanie rozložiteľného odpadu a vybudovať domácu kompostáreň slúžiacu pre potreby využitia rozložiteľného odpadu vznikajúceho pri prevádzke zámeru.	Vzhľadom k tomu, že navrhovateľom zámeru je právnická osoba, nemôže vybudovať ani žiadať o povolenie domácej kompostárne, ktorú môže vybudovať iba fyzická osoba - občan.
				Podmienky uvedené v bodoch xiii) až xvi) tejto časti nášho vyjadrenia žiadame uviesť v rozhodnutí ako záväzné podmienky záverečného stanoviska resp. rozhodnutia zo zisťovacieho konania ako opatrenia environmentálneho zisku.	Vyhotovenie rozhodnutia ako aj splnenie formálnej a obsahovej stránky rozhodnutia je v kompetencii vecne príslušného správneho orgánu, z uvedeného dôvodu navrhovateľ nevie zabezpečiť splnenie tejto požiadavky.
			4	Podľa článku 45 Ústavy SR „Každý má právo na včasné a úplné informácie o stave životného prostredia a o príčinách a následkoch tohto stavu.“ Podľa §3 ods.6 Správneho poriadku „Správne orgány sú povinné na úradnej tabuli správneho orgánu, na svojom webovom sídle, ak ho majú zriadené alebo aj iným vhodným spôsobom zrozumiteľne a včas informovať verejnosť o začatí, uskutočňovaní a o skončení konania vo veciach, ktoré sú predmetom záujmu verejnosti alebo o ktorých to ustanovuje osobitný zákon. Pritom sú povinné ochraňovať práva a právom chránené záujmy účastníkov konania a iných osôb. Úradná tabuľa správneho orgánu musí byť nepretržite prístupná verejnosti.“ Podľa čl 4 ods.1 písm.b bod ii. zákona č.43/2006 Z.z. (Aarhuský dohovor) „Každá Strana zabezpečí, že orgány verejnej moci v rozsahu tohto článku a v rámci vnútroštátnych právnych predpisov sprístupnia verejnosti na základe žiadosti informácie o životnom prostredí; ak sa tak požaduje a vyplýva to z ustanovenia písmena b), aj kópie aktuálnej dokumentácie obsahujúcej alebo pozostávajúcej z týchto informácií: bez toho, aby musel byť preukázaný záujem; v požadovanej forme s výnimkou, ii) informácia je už verejne dostupná v inej forme.“	Informovanie verejnosti ako aj spôsob je v kompetencii vecne príslušného správneho orgánu, z uvedeného dôvodu navrhovateľ nevie zabezpečiť splnenie tejto požiadavky.
				Podľa §24 ods.1 písm.i zákona EIA č.24/2006 Z.z. „Príslušný orgán informuje bezodkladne verejnosť na svojom webovom sídle, prípadne aj na svojej úradnej tabuli o iných informáciách dôležitých na vydanie záverečného stanoviska alebo povolenia.“. Podľa §32 Správneho poriadku a §29 ods.10 zákona EIA sú takýmito informáciami zverejňovanými podľa §24 ods.1 písm.i zákona EIA aj podklady rozhodnutia a doplňujúca informácia, ktoré žiadame zverejniť na webovej stránke www.enviroportal.sk/eia/sk na podstránke predmetného zámeru; o tejto skutočnosti úrad oboznámi účastníkov konania a dá im možnosť vyjadriť sa k nim pred vydaním rozhodnutia podľa §33 ods.2 Správneho poriadku. Žiadame dodržať uvedený procesný postup.	Informovanie verejnosti ako aj spôsob je v kompetencii vecne príslušného správneho orgánu, z uvedeného dôvodu navrhovateľ nevie zabezpečiť splnenie tejto požiadavky.

				Upozornenie pre navrhovateľa: Na predložení uvedených podkladov rozhodnutia trváme; na základe našich skúseností však vieme, že úrad si neplní svoje zákonné povinnosti dôsledne a tak sme nútení využívať opravné prostriedky (odvolania). Ak sa chce navrhovateľ vyhnúť prípadným komplikáciám, odporúčame aby proaktívne zaslal podklady nášmu združeniu, resp. si rezervoval konzultáciu s našim združením a zabezpečil tak svoju konštruktívnu súčinnosť.	Vzhľadom k tomu, že navrhovateľ nie je dozorným orgánom v správnom konaní, smerovanie vyjadrení, ktoré prejudikujú konanie alebo nekonanie vecne príslušného správneho orgánu, uvedenú požiadavku vo vzťahu k predloženému zámeru, berieme ako neopodstatnenú voči navrhovateľovi.
			5	Podľa dôvodovej správy novely zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie č.314/2014 Z.z. platnej od 1.1.2015 „Podľa Komisie sú hlavným nedostatkom platného zákona č. 24/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov dôsledky nedostatočného prepojenia procesu posudzovania vplyvov navrhovaných činností s následnými povolovacími procedúrami, pretože sa tak vytvára priestor pre nerešpektovanie výsledkov procesu posudzovania vplyvov, ktorým tak nemôže garantovať ani plné zabezpečenie práv dotknutej verejnosti už účasťou na tomto konaní, resp. majúcej záujem o výsledok rozhodovania v záležitostiach životného prostredia. Otvára sa tak problematika implementácie v rámci právneho poriadku Slovenskej republiky časti tých požiadaviek Aarhuského dohovoru (Dohovor o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia zo dňa 25. júna 1998), ktoré smernica EIA implementuje (články č. 6, 7 a 9).“ Podľa čl.6 ods.4 Aarhuského dohovoru č.43/2006 Z.z. má verejnosť právo efektívne presadzovať svoje práva a záujmy pričom štátne orgány majú povinnosť realizáciu tohto práva efektívne zabezpečiť. Žiadame v odôvodnení rozhodnutia uviesť akým konkrétnym spôsobom bolo uvedené ustanovenie naplnené v predmetnom konaní a to vo vzťahu k právu na dobrú správu vecí verejných podľa čl.41 Charty základných práv EÚ najmä vo vzťahu k realizácii práva na informácie o životnom prostredí podľa čl.4 Aarhuského dohovoru a možnosti efektívne reálne ovplyvniť výsledok zámeru podľa čl.6 Aarhuského dohovoru a ktoré záväzné podmienky rozhodnutia sú materiálno-právnym prejavom naplnenia prístupu verejnosti k spravodlivosti v oblasti prístupu k spravodlivosti v otázkach životného prostredia pre nasledovné konania.	Správny orgán nemôže vylúčiť aplikačnú prednosť ustanovení Aarhuského dohovoru, keďže Slovenská republika túto prednosť uznala (Aarhuský dohovor bol publikovaný v Zbierke zákonov SR pod č. 43/2006, pričom Národná rada Slovenskej republiky ho v doložke prednosti označila za medzinárodnú zmluvu, ktorá má v zmysle čl. 7 ods. 5 Ústavy SR prednosť pred zákonmi). Aarhuský dohovor zakotvuje v čl. 4 od s. 3 a 4 možnosti zamietnutia prístupu k informáciám, keď po zhodnotení jednotlivých bodov požadovanú informáciu nemožno subsumovať pod žiadnu z tam uvedených. Z judikátu v tejto veci, kde posudzoval takúto požiadavku účastníkovi konania – združeniu, Najvyšší súd v závere uznesenia sp. zn. 5Sžp/31/2012 konštatuje: „Na záver nedá najvyššiemu súdu nepodotknúť, že ochrana životného prostredia ako spoločného záujmu všetkých občanov Slovenskej republiky je dôležitou aktivitou a činnosť združení na ochranu životného prostredia na jeho rôznych úsekoch si jednoznačne zaslúži pozornosť a podporu. Avšak nielen na získanie všeobecnej podpory a rešpektu by mali zakaždým zvažovať účelnosť krokov, ktoré podnikajú, aby v konečnom dôsledku nemrhali svoju pozornosť a prostriedky na čisto formálne, obsahovo prázdne manifesty tak, ako je to v prípade tohto konania.“
				Podľa §63 zákona EIA č.24/2006 Z.z. „Príslušný orgán pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov alebo navrhovaných činností alebo ich zmien zabezpečí vykonanie konzultácií s povolučným orgánom alebo 10 schvaľujúcim orgánom, rezortným orgánom, dotknutým orgánom, dotknutou obcou a dotknutou verejnosťou, ktorá má možnosť zúčastniť sa konzultácií počas celého procesu posudzovania vplyvov. (2) Obsahom konzultácií medzi navrhovateľom, obstarávateľom a ostatnými subjektmi procesu posudzovania vrátane verejnosti môžu byť najmä a) doplňujúce informácie o strategickom dokumente a navrhovanej činnosti, b) informácie o možných vplyvoch strategického dokumentu a navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdravia, c) vzájomné oboznámenie sa so stanoviskami, d) doplnenie alebo upresnenie	Vzhľadom na aktuálny stav a prijatie opatrení v znení Lex Corona v súvislosti s miestnym zisťovaním za účasti väčšieho počtu účastníkov, má dodržiavanie hygienických opatrení zo strany správneho orgánu, oporu v zákone a rešpektujeme takéto preventívne opatrenie. Upozornenie berieme na vedomie.

				navrhovaných opatrení, e) obsah a rozsah poprojektovej analýzy. (3) Príslušný orgán uvedie výsledky konzultácií v odôvodnení rozhodnutia zo zisťovacieho konania podľa § 7 a 29 a v záverečnom stanovisku podľa § 14 a 37.“; v dôsledku §64 zákona EIA sa konzultáciu vykoná na zvolanom ústnom pojednávaní podľa §21 Správneho poriadku, ktorú má príslušný úrad povinnosť zvolať, ak si verejnosť uplatní svoje právo na konzultáciu podľa §63 ods.1 zákona EIA, posledná veta.	
				Žiadame príslušný orgán aby zvolal ústne pojednávanie za účelom vykonania konzultácie s povoľujúcim orgánom resp. schvaľujúcim orgánom, rezortným orgánom, dotknutým orgánom, dotknutou obcou a dotknutou verejnosťou, ktorá má možnosť zúčastniť sa konzultácií počas celého procesu posudzovania vplyvov podľa §63 zákona EIA č.24/2006 Z.z.. Predmetom konzultácie medzi navrhovateľom, obstarávateľom a ostatnými subjektmi procesu posudzovania vrátane verejnosti by malo byť najmä: a) doplňujúce informácie o strategickom dokumente a navrhovanej činnosti, b) informácie o možných vplyvoch strategického dokumentu a navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdravia, c) vzájomné oboznámenie sa so stanoviskami, d) doplnenie alebo upresnenie navrhovaných opatrení, e) obsah a rozsah poprojektovej analýzy. Žiadame uviesť výsledok konzultácie v odôvodnení vydaného rozhodnutia.	Vzhľadom k tomu, že ústne pojednávanie nariaďuje vecne príslušný správny orgán, navrhovateľ nemá kompetenciu zabezpečiť splnenie tejto požiadavky.
				Upozornenie pre navrhovateľa: Na vykonanie konzultácií máme právo nielen v dôsledku ustanovenia §63 zákona EIA ale aj v dôsledku správnej aplikácie smerníc 2011/92/EU a 2014/52/EU; účelom konzultácie je okrem iného nájsť zhodu v požiadavkách verejnosti a následnou realizáciou projektu ale aj oboznámiť verejnosť so všetkými informáciami týkajúcimi sa projektu. Máme znalosť, že úrady nepostupujú správne a konzultácie nerealizujú; odporúčame preto navrhovateľovi trvať na dodržiavaní zákona, prípadne si rezervovať termín konzultácie tu: https://services.bookio.com/zdruzenie-domovych-samosprav/widget?lang=sk .	Vzhľadom na aktuálny stav a prijatie opatrení v znení Lex Corona v súvislosti s miestnym zisťovaním za účasti väčšieho počtu účastníkov, má dodržiavanie hygienických opatrení zo strany správneho orgánu, oporu v zákone a rešpektujeme takéto preventívne opatrenie. Upozornenie berieme na vedomie.
				• Toto vyjadrenie a spôsob ako ho úrad zohľadnil žiadame uviesť v rozhodnutí. • S podkladmi rozhodnutia žiadame byť oboznámení pred samotným vydaním rozhodnutia a následne sa k nim podľa §33 ods.2 Správneho poriadku vyjadríme. • Rozhodnutie ako aj ostatné písomnosti žiadame doručovať v zmysle §25a Správneho poriadku do elektronickej schránky nášho združenia na ústrednom portáli verejnej správy slovensko.sk; listiny v papierovej forme nezasielať. • Toto podanie písomne potvrdíme podľa §19 ods.1 Správneho poriadku cestou elektronickej podateľne na ústrednom portáli verejnej správy slovensko.sk.	Spracovanie rozhodnutia ako aj spôsob jeho doručenia je v kompetencii vecne príslušného správneho orgánu, z uvedeného dôvodu navrhovateľ nevie zabezpečiť splnenie tejto požiadavky.

2	MŽP SR, sekcia ochrany prírody, biodiverzity a odpadového hospodárstva	16873/2021	12.04.2021		Z vecnej pôsobnosti odboru environmentálnych rizík, biologickej bezpečnosti a odpadového hospodárstva máme k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti nasledovné pripomienky:	-
				1	Navrhovateľ na str. 12 uvádza zoznam katalógových čísel odpadov BRO/BRKO tzv. zelený odpad. Žiadame doplniť z akého dôvodu navrhovateľ medzi týmito odpadmi uvádza aj odpady s katalógovým číslom 20 03 01 Zmesový komunálny odpad. Aký bude účel spracovania tohto odpadu a technologický proces spracovania tohto odpadu.	Vzhľadom k tomu, že uvedený zámer zahŕňa aj mobilné zariadenia, ktoré budú robiť úpravu odpadu na mieste vzniku – zberné dvory obce a budú zabezpečovať odstraňovanie tzv. zeleného odpadu z komunálneho odpadu, bol do zoznamu zahrnutý aj odpad 200301. Pravdepodobne nedopatrením a nesprávne, bol zaradený ako BRO/BRKO. Uvedený nesúlad odstránime.
				2	Navrhovateľ na str. 12 uvádza zoznam katalógových čísel odpadov BRO/BRKO tzv. zelený odpad. Medzi týmito odpadmi uvádza aj katalógové čísla odpadov 03 03 01 odpadová kôra a korok, 03 01 05 piliny, hobliny, odrezky, odpadové rezivo, drevotrieskové/ drevovláknité dosky, dyhy iné ako uvedené v 03 01 04, 03 03 08 odpady z triedenia papiera a lepenky určených na recykláciu, 16 03 06 organické odpady iné ako uvedené v 16 03 05, 17 02 01 drevo. Žiadame doplniť príklady druhov odpadov, ktoré budú prijímané do zariadenia na zhodnotenie v súlade s týmito katalógovými číslami, v prípade katalógového čísla 16 03 06, či odpady sú zbavené obalov, resp. akým spôsobom budú zbavené obalov pred samotným spracovaním, v prípade katalógového čísla 17 02 01 uviesť, či sa jedná o drevo zo stavieb, ktoré bolo upravované.	Podmienky preberania odpadov budú dohodnuté v zmluvných vzťahoch a budú vychádzať z podmienok definovaných v rozhodnutiach, vzhľadom na následný technologický proces, ktorý je biologický a teda nie je schopný spracovať prirodzeným spôsobom tuhé a nerozložiteľné časti, tieto budú súčasťou podmienok prijímaných odpadov do zariadenia definované ako tzv. nečistoty. Dôvod odmietnutia odpadu. Na základe upozornenia rozdelíme tzv. zelený odpad na Biologicky rozložiteľný odpad z komunálnych odpadov BRKO – 20xxxx a biologicky rozložiteľný odpad iný ako komunálny BRO, z dôvodu jednoznačného definovania skupín odpadov.
				3	Navrhovateľ na str. 12 uvádza zoznam katalógových čísel odpadov BRO/BRKO tzv. zelený odpad. Medzi týmito odpadmi uvádza aj katalógové číslo odpadu 20 01 08 biologicky rozložiteľný kuchynský a reštauračný odpad. Žiadame doplniť za akým účelom je katalógové číslo 20 01 08 považované za tzv. zelený odpad.	Na základe upozornenia rozdelíme tzv. zelený odpad na Biologicky rozložiteľný odpad z komunálnych odpadov BRKO – 20xxxx a biologicky rozložiteľný odpad iný ako komunálny BRO, z dôvodu jednoznačného definovania skupín odpadov. Paušálny pojem „zelený odpad“ pre všetky druhy odpadu, aj nie zelené, bol použitý z pôvodného schváleného projektu v rámci formulácii. Text bude upravený odstránením.
				4	Navrhovateľ na str. 13 uvádza zoznam katalógových čísel odpadov BRO/BRKO separovaný a hygienizovaný kuchynský a reštauračný odpad v triede. Medzi týmito katalógovými číslami navrhovateľ uvádza aj katalógové číslo 02 01 26. Uvedené katalógové číslo sa v prílohe č. 1 vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení neskorších predpisov neuvádza. Ak došlo k chybe a navrhovateľ mal v úmysle uviesť v oznámení o zmene navrhovanej činnosti katalógové číslo 20 01 26, žiadame doplniť z akého dôvodu navrhovateľ toto katalógové číslo v danej časti oznámenia o zmene uvádza, keďže sa jedná o odpad kategórie nebezpečný a zároveň žiadame v tejto časti oznámenia o zmene navrhovanej činnosti uvedené katalógové číslo vypustiť.	Text bude upravený odstránením.
				5	Navrhovateľ na str. 13 uvádza, že výstupmi sú kompost, biouhlíkový substrát a zelená energia. Žiadame uviesť akým spôsobom bude vznikať kompost. V	Vzhľadom k tomu, že samotný technologický proces kompostovania spracováva technolog v spolupráci s laboratóriom, ktoré „vyladuje“

					zmysle vyhlášky MŽP SR č. 371/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch v znení neskorších predpisov je kompostovanie biologicky rozložiteľných odpadov riadený proces, pri ktorom sa činnosťou mikroorganizmov a makroorganizmov za prístupu vzduchu premieňa využiteľný biologicky rozložiteľný odpad na kompost. Navrhovateľ však v oznámení o zmene navrhovanej činnosti nepopisuje spracovanie biologicky rozložiteľných odpadov za prístupu vzduchu.	postup tak, aby bol dosiahnutý požadovaný výstup pre následnú výrobu effeco hnojiva, tento technologický postup nebol súčasťou projektovej dokumentácie zariadenia na zhodnocovanie. Technologický postup výroby kompostu bude súčasťou schvaľovania povolení na činnosť zhodnocovania. Doteraz činnosť nebola vykonávaná a neboli k dispozícii vstupné materiály – odpady, z ktorých by mohol byť postup spracovaný. Kompostovanie bude prebiehať na otvorenej ploche, resp. v hale, výhradne za prístupu prirodzeného vzduchu.
3	Okresný úrad Šaľa, odbor starostlivosti o životné prostredie	OU06.04.2021SA-OSZP-2021/002454-2	06.04.2021		Okresný úrad Šaľa, odbor starostlivosti o životné prostredie, štátna správa v odpadovom hospodárstve dáva k zmene navrhovanej činnosti podľa § 23 ods. 4 zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, (ďalej len zákon o posudzovaní vplyvov na ŽP) nasledovné písomné stanovisko:	-
					zmena navrhovanej činnosti „Areál Zdroje Zeme Horný Jatov“ spočíva : V rozšírení zoznamu spracovávaných odpadov v zariadení 4 druhov odpadov na 49 druhov odpadov v posúdení mobilných zariadení na úpravu odpadov. S realizovaním zmeny navrhovanej činnosti „Areál Zdroje Zeme Horný Jatov - II. etapa“, navrhovateľ Zdroje Zeme a.s., so sídlom Strojárska 1, Bernolákovo súhlasíme a upozorňujeme investora na nepresnosti, resp. preklepy uvedené v oznámení o zmene navrhovanej činnosti „Areál Zdroje Zeme Horný Jatov - II. etapa“	Za upozornenie ďakujeme. Nepresnosti a chyby vznikli na strane navrhovateľa a budú uvedené na pravú mieru.
					Medzi BRO/BRKO tzv. zelený odpad na strane 12, je aj odpad katal. č. 20 01 26 oleje a tuky iné ako uvedené v 20 01 25, ktorý je v kategórii nebezpečný,	Jedná sa o chybu v písaní na strane navrhovateľa. Správny názov katal. č. je 20 01 25 - jedlé oleje a tuky.
					Medzi BRO/BRKO separovaný a hygienizovaný kuchynský a reštauračný odpad na strane 13 je aj odpad k.č. 02 01 26, ktorý sa nenachádza v katalógu odpadov,	Jedná sa o chybu v písaní na strane navrhovateľa.
					žiadame dodržať nasledovné ustanovenia zákona č. 79/20015 Z.z. o odpadoch:	Plnenie povinností bude dôsledne dodržiavané, nakoľko sa jedná o povinnosť vyplývajúcu z osobitného predpisu.
				1	Pôvodca odpadu zodpovedá za nakladanie s odpadmi a plní povinnosti podľa § 14 zákona o odpadoch - Povinnosti držiteľa odpadu (v zmysle § 77 ods. 2 zákona o odpadoch je pôvodcom odpadov vznikajúcich pri stavebných prácach zodpovedná právnická osoba alebo fyzická osoba -podnikateľ, pre ktorú sa tieto práce v konečnom štádiu vykonávajú).	Plnenie povinností bude dôsledne dodržiavané, nakoľko sa jedná o povinnosť vyplývajúcu z osobitného predpisu.
				2	Orgány štátnej správy odpadového hospodárstva sa v zmysle § 99 ods. 1 písm. b) bod 5 zákona o odpadoch vyjadrujú k dokumentácii v kolaudačnom konaní, kde investor predloží doklad o tom, ako naložil so vzniknutými odpadmi.	Plnenie povinností bude dôsledne dodržiavané, nakoľko sa jedná o povinnosť vyplývajúcu z osobitného predpisu.
					Navrhovanú činnosť nepožadujeme posudzovať podľa zákona o posudzovaní vplyvov na ŽP.	Vyjadrenie berieme na vedomie.
4	Regiónálna veterinárna	68/2021-2021	29.03		Pretože v oznámení o zmene činnosti (uvedené na adrese: https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/areal-zdroje-zeme-horny-jatov-ii-etapa) sú uvedené aj odpady z poľnohospodárstva - maštalný kravský hnoj,	Uvedenú požiadavku berieme na vedomie a v ďalších krokoch bude prevádzkovateľ postupovať podľa článku 24 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009 a

				ovčí hnoj (vedľajšie živočíšne produkty materiál kategórie 2), kuchynský a reštauračný odpad (vedľajšie živočíšne produkty materiál kategórie 3), spojené s činnosťami ako výroba organických hnojív a zúrodňovacích látok, transformácia vedľajších živočíšnych produktov alebo odvodených produktov na bioplyn alebo kompost, skladovanie vedľajších živočíšnych produktov, RVPS Šaľa týmto upozorňuje, že zariadenia na spracovanie vedľajších živočíšnych produktov musia spĺňať podmienky Nariadenia Komisie (EÚ) č. 142/2011 ktorým sa vykonáva nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009, ktorým sa ustanovujú zdravotné predpisy týkajúce sa vedľajších živočíšnych produktov a odvodených produktov určených na ľudskú spotrebu, a ktorým sa vykonáva smernica Rady 97/78/ES, pokiaľ ide o určité vzorky a predmety vyňaté spod povinnosti veterinárnych kontrol na hraniciach podľa danej smernice vzťahujúce sa na predmetné činnosti a v prípade rozhodnutia spracovávať, skladovať odpady z poľnohospodárstva, kuchynské a reštauračné odpady je povinnosť prevádzkovateľa pred uvedením zariadenia do prevádzky požiadať RVPS Šaľa o schválenie podľa článku 24 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009 a vykonávacieho Nariadenia Komisie (EÚ) č. 142/ 2011.	vykonávacieho Nariadenia Komisie (EÚ) č. 142/ 2011 a pred uvedením zariadenia do prevádzky požiadame RVPS Šaľa o schválenie. S príslušným úradom sme tento investičný zámer už konzultovali a na základe toho pripravujeme uvedené žiadosti o schválenie. Za upozornenie ďakujeme.
				Podľa § 44 bod1, písm.d) zákona č.39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov záväzný posudok RVPS Šaľa sa musí vyžiadať v územnom konaní, stavebnom konaní a kolaudačnom konaní, ak sa týka stavieb a zariadení, ktoré sú určené na ukladanie, ďalšie spracúvanie a neškodné odstránenie živočíšnych vedľajších produktov.	Uvedenú požiadavku berieme na vedomie a prevádzkovateľ uvedie povoľovací proces do súladu s § 44 bod1, písm.d) zákona č.39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov. Za upozornenie ďakujeme.